

OP. 021.18.2024

Zarządzenie nr 18/2024
Dyrektora Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy –
Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego
z dnia 5 kwietnia 2024 r.

w sprawie wprowadzenia
„Wytycznych dotyczących typowania zbiorów do ubytковania
w Bibliotece Publicznej m. st. Warszawy – Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego”

Na podstawie §8 ust. 1 i ust. 2 oraz ust. 4 pkt 5 Statutu Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy – Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego nadanego Uchwałą Nr 125/16 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 5 września 2016 r. zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Wprowadza się „Wytyczne dotyczące typowania zbiorów do ubytковania w Bibliotece Publicznej m. st. Warszawy – Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego”, zgodnie z protokołem nr 3/2024 z posiedzenia komisji ds. Bibliotecznych Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy – Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego z dnia 13 marca 2024 r.
2. Treść „Wytycznych dotyczących typowania zbiorów do ubytковania w Bibliotece Publicznej m. st. Warszawy – Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego”, zawiera Załącznik nr 1 do niniejszego Zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR

dr Michał Strąk

Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 18 /2024
Dyrektora Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy –
Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego
z dnia 5 kwietnia 2024 r

WYTYCZNE DOTYCZĄCE TYPOWANIA ZBIORÓW DO UBYTKOWANIA
W BIBLIOTECE PUBLICZNEJ M.ST. WARSZAWY –
BIBLIOTECE GŁÓWNEJ WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

1. W Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy – Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego prowadzi się dwa rodzaje selekcji: bieżącą i kompleksową.

SELEKCJA BIEŻĄCA

2. Selekcja bieżąca obejmuje materiały podlegające ochronie wynikającej z Rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 6 marca 1997 r. *w sprawie wykazu bibliotek uprawnionych do otrzymywania egzemplarzy obowiązkowych poszczególnych rodzajów publikacji oraz zasad i trybu ich przekazywania*, tj. wydane w ciągu ostatnich 50 lat.

3. Selekcja bieżąca jest obejmuje materiały wskazane w Wytycznych dotyczących gromadzenia wpływów bieżących z egzemplarza obowiązkowego zawartych w Zarządzeniu Nr 7/2022 Dyrektora Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy – Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego z dnia 25 marca 2022 roku.

4. Materiały zubytkowane w efekcie selekcji bieżącej są przekazywane do Działu Uzupełniania i Opracowania Zbiorów.

SELEKCJA KOMPLEKSOWA

5. Selekcja kompleksowa obejmuje materiały niepodlegające ochronie wynikającej z Rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z dnia 6 marca 1997 r. *w sprawie wykazu bibliotek uprawnionych do otrzymywania egzemplarzy obowiązkowych poszczególnych rodzajów publikacji oraz zasad i trybu ich przekazywania*, tj. przechowywane przeszło 50 lat oraz materiały niezewidencjonowane (poza niezewidencjonowanymi wydawnictwami ciągłymi) i materiały obcojęzyczne wydane poza Polską.

6. Selekcji kompleksowej nie podlegają:

- 1) - depozyty;
- 2) - starodruki, cymelia itp.
- 3) - książki zawierające cenne dedykacje lub znaki własności (ekslibrisy, autografy);
- 4) - varsaviana, mazoviana (chyba, że są zdublowane bądź są przeznaczone tylko dla mieszkańców i mają charakter informacyjny).

7. W 2024 roku selekcja kompleksowa obejmuje materiały wydane w latach 50. i 60. XX wieku. W roku 2025 selekcja kompleksowa obejmie materiały wydane w latach 1970-1974. Od roku 2026 selekcja kompleksowa obejmować będzie materiały wydane 51 lat od danego roku (tzn. w 2026 materiały z 1975, w 2027 – materiały z 1976 itd.).

8. Selekcja kompleksowa obejmuje:

- zbiory zniszczone, zacytane;

- w przypadku literatury popularnonaukowej i naukowej: zbiory zdezaktualizowane, tzn. zawierające treści niezgodne z obecnym stanem wiedzy, w tym:

- 1) publikacje zideologizowane;
- 2) podręczniki, zeszyty ćwiczeń, zbiory zadań dedykowane konkretnej szkole (zmiana programów);
- 3) publikacje o charakterze ogólnym, nieuwzględniające zmienionego stanu wiedzy (np. dotyczące kosmosu, zoologii itp.)
- 4) w przypadku literatury pięknej: zbiory, które nie cieszą się zainteresowaniem czytelników, tzn. nie były udostępniane od 8-10 lat.

9. Szczegółowe zasady selekcji w odniesieniu do poszczególnych typów zbiorów przedstawione są w poniższej tabeli:

Typ zbiorów	Selekcji poddajemy:
Encyklopedie	- wszystkie wydawnictwa encyklopedyczne, poza klasycznymi - encyklopedie tematyczne - encyklopedie wielotomowe zdekompletowane
Słowniki, leksykony	- słowniki dwujęzyczne, których pełniejsze / nowsze warianty mamy w zasobach - słowniki i leksykony tematyczne z dziedzin, które się rozwijają
Informatyka	- pozycje dotyczące konkretnych (nieaktualnych) wersji oprogramowania - pozycje wąsko tematyczne, techniczne
Filozofia	- opracowania filozofii klasycznej dokonywane w duchu marksizmu-leninizmu - publikacje dotyczące filozofii marksistowskiej
Psychologia	- poradniki psychologiczne, zwłaszcza skierowane do młodzieży - opracowania medyczno-psychologiczne o wąskiej tematyce
Religia	- modlitewniki - publikacje niewypożyczone
Statystyka, demografia	- roczniki statystyczne - opracowania demograficzne
Socjologia	- przestarzałe reportaże społeczne (np. seria „Ekspres Reporterów”) - książki chwili dotyczące nieaktualnych problemów społecznych - pozycje o zabarwieniu ideologicznym
Nauki polityczne	- książki zdezaktualizowane, dotyczące państw byłego bloku wschodniego, zmienionych struktur międzynarodowych, zmian ustrojowych, „najnowszych tendencji” itp.
Nauki ekonomiczne	- książki zdezaktualizowane wskutek zmian ustrojowych, dotyczące państw byłego bloku wschodniego - leksykony i słowniki ekonomiczne
Nauki prawne	- nieaktualne kodeksy - zbiory nieobowiązujących przepisów
Administracja publiczna, wojskowość	- wydawnictwa tendencyjne, szczególnie Wydawnictwa Ministerstwa Obrony Narodowej, Ludowej Spółdzielni Wydawniczej - encyklopedie, słowniki wojskowe
Oświata i pedagogika	- przestarzałe podręczniki do nauk rozwijających się - informatory - poradniki
Matematyka	- podręczniki - zbiory zadań skierowane do szkół konkretnego poziomu
Astronomia	- opracowania, albumy - klasyfikacje astrofizyczne
Fizyka	- podręczniki - zbiory zadań - opracowania nieklasyczne dotyczące fizyki kwantowej
Chemia	- podręczniki - opracowania
Biologia	- publikacje prezentujące nieaktualny stan wiedzy, szczególnie z zakresu genetyki, wirusologii, mikrobiologii, botaniki, zoologii
Medycyna	- wykazy leków - wykazy terapii - poradniki, encyklopedie medyczne - publikacje z zakresu wychowania seksualnego, antykoncepcji oraz chorób i dietetyki

Inżynieria, technika	- publikacje z zakresu elektrotechniki i elektroniki, np. książki dotyczące materiałoznawstwa, systemów komunikacji - pozycje dotyczące majsterkowania
Rolnictwo, ogrodnictwo	- szczegółowe opracowania dotyczące uprawy roślin / hodowli zwierząt - nieatrakcyjne wizualnie atlasy
Gospodarstwo domowe	- poradniki - wykroje - wąsko dziedzinowe książki kucharskie - opracowania związane z rozwiązaniami technologicznymi
Zarządzanie	- poradniki - opracowania „nowych trendów”
Transport	- stare kodeksy drogowe, podręczniki dla kierowców - opracowania technologiczne
Przemysł	- opracowania dotyczące poszczególnych rozwiązań technologicznych - analizy aktualnych dla czasu wydania zjawisk - oceny dotyczące ogólnego stanu poszczególnych gałęzi przemysłu
Fotografia	- nieatrakcyjne wizualnie albumy - poradniki, instruktaże dotyczące sprzętu fotograficznego - opracowania związane z technologią fotograficzną
Film	- biografie ludzi kina wydane za ich życia (małoformatowe serie) - opracowania związane z technologią filmową
Sztuka	- nieatrakcyjne wizualnie albumy - albumy, których pełniejszymi / nowszymi wersjami dysponujemy
Gry i zabawy	- zbiory gier i zabaw - serie „100 zagadek” - zbiory zagadek
Językoznawstwo	- słowniki ortograficzne - słowniki języków obcych - słowniki języka polskiego (poza klasycznymi) - słowniki szkolne, leksykony szkolne
Geografia	- atlasy - opracowania dotyczące nieistniejących już państw - przestarzałe przewodniki turystyczne - przestarzałe mapy drogowe
Historia	- zideologizowane opracowania – głównie wydania Ministerstwa Obrony Narodowej i Ludowej Spółdzielni Wydawniczej
Beletrystyka	- kolejne wydania klasyków (w miarę możliwości pozostawiamy wydania najnowsze lub pozostające w najlepszej kondycji) - dublety (w miarę możliwości pozostawiamy wydania najnowsze lub pozostające w najlepszej kondycji) - pozycje nieczytane
Wydania obcojęzyczne wydane poza Polską	- niecieszące się uznaniem czytelników, zniszczone, zdezaktualizowane – niezależnie od czasu ich wydania
Zbiory niezewidencjonowane	- niezbogające zbiorów Biblioteki pod względem merytorycznym - zniszczone, zaczytane - dublujące zbiory Biblioteki, poza cennymi dubletami

10. Ubytki pochodzące z selekcji kompleksowej podlegają bezpośrednio utylizacji.

11. Selekcji kompleksowej od roku 2024 podlegają w szczególności:

Nazwa Działu	Typy materiałów
Dział Druków Zwartych	- skrypty, podręczniki - wydawnictwa obcojęzyczne wydane poza Polską - wydawnictwa zniszczone i niecieszące się uznaniem czytelników - wydawnictwa zideologizowane
Dział Varsavianów i Mazovianów	- wydawnictwa o charakterze informacyjnym przeznaczone dla społeczności lokalnej
Dział Muzeum Książki Dziecięcej	- wydawnictwa niezewidencjonowane - encyklopedie i słowniki

Dział Sztuki, Rzemiosł Artystycznych i Kartografii	<ul style="list-style-type: none"> - wydawnictwa obcojęzyczne wydane poza Polską - zdezaktualizowane publikacje techniczne - zdublowane lub zdezaktualizowane biografie wydane za życia bohatera
Dział Uzupełniania i Opracowania Zbiorów	<ul style="list-style-type: none"> - niezewidencjonowane zbiory rezerwy wydawnictwa stanowiące trzeci egzemplarz, poza pozycjami o wysokiej wartości merytorycznej
Dział Wypożyczalnia	<ul style="list-style-type: none"> - wydania obcojęzyczne wydane poza Polską - audiobooki na kasetach magnetofonowych
Dział Wydawnictw Periodycznych	<ul style="list-style-type: none"> - XIX i XX-wieczne czasopisma obcojęzyczne wydane poza Polską - kalendarze obcojęzyczne wydane poza Polską
Dział Informacyjno-Bibliograficzny	<ul style="list-style-type: none"> - zdezaktualizowane, niecieszące się zainteresowaniem użytkowników bibliografie zagraniczne i wąsko specjalistyczne, katalogi wydawnicze i inne druki o krótkotrwałym znaczeniu - zdezaktualizowane publikacje z dziedziny dokumentacja i informacja naukowa oraz informatyka